

Öster Malma 2021-02-24

Yttrande om förslag till föreskrifter om rovdjursförvaltning.

Ert dnr NV-06012-18.

Svenska Jägareförbundet, nedan kalla förbundet, konstaterar inledningsvis att Naturvårdsverkets (NV) begränsat remissen till att enbart gälla två kapitel i den föreslagna föreskriften. Mot bakgrund av att NV efter första remissomgången till stor del valt att lyssna på andra myndigheter istället för på dem som ska genomföra jakten, speciellt vad avser jakttiderna, är det oacceptabelt att begränsa remissen till att i princip enbart gälla myndigheternas administration. Naturvårdsverkets trovärdighet är redan låg i frågor som rör rovdjur. Att ange länsstyrelsernas arbetsbörda som huvudmotiv för förändrade och kortade jakttider är helt enkelt oacceptabelt och kommer att stärka bilden av en myndighet som inte lyssnar på de berörda. Det självklara ska vara omprioriteringar av myndighetens tid.

Jakttider ska sättas utifrån biologiska, jaktliga och juridiska förutsättningar, inte myndigheters arbetsbelastning. Förbundet kommer därför att svara på alla viktiga delar av remissen, även de som formellt inte remitterats.

Med det sagt vill förbundet samtidigt framföra att det är positivt att frågan om björnjakt vid åtel och hundsläpp äntligen verkar få en reglering som inte äventyrar rättssäkerheten för den enskilde.

Detaljerade synpunkter

För kapitel och paragrafer där Förbundet inte lämnar synpunkter tillstyrks NV:s förslag.

2 Kap.

Parallellt med denna remiss har förslaget om att slopa miniminivåer på län remitterats. I förbundets remissvar framhålls vikten av att miniminivåerna som sätts för förvaltningsområdet ska beskriva den framtida tänkta fördelningen av rovdjursstammarna, inte beskriva dagsläget. Detta har även framförts i det arbete som påbörjats med framtagande av ny förvaltningsplan för de stora rovdjuren. Förbundet anser att skrivningarna i kapitel 2 bör utgå från miniminivåer som beskriver rovdjursstammarnas framtida fördelning mellan förvaltningsområdena, inte dagsläget. Istället för miniminivåer bör länen ange förvaltningsnivåer som garanterar att det nationella referensvärdet inte äventyras. Resultat blir att miniminivån för förvaltningsområdet beskriver den tänkta framtida fördelningen över en längre tidsperiod medan förvaltningsnivån beskriver dagsläget i ett kortare perspektiv och utgör grund för t ex det jaktliga utrymmet inom och mellan förvaltningsområdena.

Svenska Jägareförbundet

3 Kap.

1 § Regelverket bör anpassas så att det överensstämmer med vad som sagt ovan om miniminivå respektive förvaltningsnivåer.

Det bör vidare noteras att Naturvårdsverket i konsekvensanalysen angett att ” *det bör därför poängteras att för att länsstyrelserna ska kunna besluta om licensjakt på järv, krävs liksom för övriga berörda arter, att Naturvårdsverket delegerar möjligheten att fatta dessa beslut till länsstyrelserna. Delegering av möjligheten för länsstyrelserna att besluta om licensjakt förutsätter att arten har gynnsam bevarandestatus.*”

Förbundet vill i detta sammanhang lyfta fram behovet av att begränsad jakt tillåts även under den period då etablering sker i nya län och utbredningen generellt ökar, under förutsättning att nationell GYBS är uppnådd. Förbundet menar att detta är viktigt för att få större förståelse och acceptans för rovdjursförvaltningen.

2 § Förbundet är mycket skeptiskt till lydelsen av denna paragraf. Risken är uppenbar att länsstyrelserna tar det som intäkt för att införa en zonerings som innebär att stora delar av länen i princip undantas från etablering av stora rovdjur medan områden med få tamdjur får bära hela bördan. Förbundet menar att skrivningen strider mot intentionerna i rovdjurspolitiken som även listar andra skador som viktiga att ta hänsyn till, t ex hundar. Vidare anges i propositionen från 2013 annan socioekonomisk påverkan, t ex jaktliga intressen, som viktiga att ta hänsyn till. I renskötselområdet skulle denna paragraf troligen leda till att all jakt kommer att ske i den alpina delen eller i dess närområde. För att därefter kunna uppfylla miniminivåer och förvaltningsnivåer kommer övriga delar av länen att få mycket begränsade möjligheter till jakt och få bära en orimligt stor börda. Förbundets uppfattning är att paragrafen bör strykas helt alternativt att andra skador ska inkluderas, t ex hundar.

3 § Förbundet ser det som mycket positivt att Naturvårdsverket lyft in förbundets förslag om att kunna byta jaktområde om genetiskt viktig varg upptäcks i beslutat jaktområde. Förbundet vill uppmana Naturvårdsverket att utreda om denna möjlighet innebär att länsstyrelserna redan i sitt första licensjaks beslut bör ange ”reservjaktområde” i syfte att undvika att jakten stoppas i väntan på juridisk prövning. Erfarenheten från föregående års juridiska prövning visar att det troligen finns ett sådant behov då beslut om licensjakt ska tas före den 1 oktober och att länsstyrelserna valt att tolka lagstiftningen så att ett licensjaksbeslut inte kan ändras om det överklagats av någon part.

4 § Felskrivning. Skall vara åtföljs av unge eller ungar ...

4 Kap.

1 § Förbundets uppfattning är att jakttiden för björn i de delar av Norrbottens län som ligger väster om odlingsgränsen bör kunna förlängas till 15 oktober. I samma område årligen fälls en stor mängd björnar via skyddsjakts beslut på våren, då snön ligger kvar längre där (varför det är lättare att uppfylla kriterierna för skyddsjakt). Med en förlängning och enhetlig jakttid i hela Norrbottens län skulle nog en del av de björnar som skjuts på våren kunna utgöra en jaktlig resurs redan på hösten innan, till nytta både för jägarna och för renskötseln.

Det är, enligt vår bedömning, inte så stor skillnad kopplat till ide gången mellan övriga delar av fjällvärlden eller resten av Norrbottens län. Snarare har det varmare klimatet idag, med en senare tidpunkt när snön lägger sig etc. och mellansårsvariationen på vintrarna sannolikt lett till senare ide gång.

Svenska Jägareförbundet

2 § Inga egentliga sakliga argument har framförts för att senarelägga jaktstart eller förkortad jakttid med 3 dagar. Många jägare har långledigt i samband med nyårshelgen och därför är tidig jaktstart 2 januari att föredra. Att fem av landets länsstyrelser förordat senare jaktstart kan inte utgöra grund för att ändra jakttiden, speciellt som de enda egentliga motiv som framförs är av administrativ och personell karaktär. Länsstyrelsepersonalen har lön vilket jägarna inte har. Jägarna måste med förslaget antingen flytta sin semester eller ta ut extra semesterdagar för att kunna jaga.

Formuleringar som "*Flera remissinstanser som i hög grad berörs av vargförekomst förordar att jakttiden på varg ska börja något senare än idag*" är direkt provocerande då myndigheter knappast kan anses som "berörda" av rovdjursförekomst. De som ska genomföra jakten och de som får leva med konsekvenserna av en stor vargstam är de verkligt "berörda". Förbundet har mycket svårt att tro att någon av de organisationer som företräder de "berörda" har förordat senarelagd och förkortad jakttid.

Det enda argument som framförs för en senarelagd jaktstart är att länsstyrelserna ska kunna fastställa att det inte kommit in nya vargar i området. Förbundet menar att det är kunskap som kan samlas in under hela hösten på barmark då vargar flitigt lämnar spillning längs vägar och stigar. I syfte att undersöka vilken kunskap som fanns före licensjakten 2021 i utpekade vargrevir har förbundet sammanställt dna prov tagna fram till den 24 december 2020. I samtliga revir hade spillning samlats in som visat att det endast fanns vargindivider från utpekade familjegrupper. Information direkt från länsstyrelsepersonalen ger vid handen att man t o m hade relativt bra koll på antalet individer i reviren. Således finns inget argument för senare jaktstart.

Förbundet vill avslutningsvis påpeka att ju längre in på säsongen man väntar med licensjakten ju fler unga vargar har börjat utvandra. Det betyder att en senarelagd jaktstart snarare ökar risken för att genetiskt viktiga vargar fälls.

Förbundet föreslår oförändrad jakttid.

3§ Förbundet stöder förslaget.

4 § Förbundet noterar att Naturvårdsverket inledningsvis listar ett flertal argument för en tidigarelagd jaktstart. Förbundet har framfört samtliga av dessa argument tidigare. Trots de uppenbara vinsterna med tidigarelagd jaktstart till 1 februari väljer Naturvårdsverket att tolka utfallet av remissen som att länsstyrelsepersonalens arbetsuppgifter och arbetsbelastning som viktigare. Risken med förslaget är att möjligheten att genomföra en licensjakt efter lodjur näst intill omöjliggörs i södra Sverige då det ytterst sällan finns spårnö i mars månad.

Om det är så att lodjursjakt och efterföljande besiktningar av fällda djur utgör en så stor arbetsbelastning för länsstyrelsen att det ska styra jakttiderna bör Naturvårdsverket se över den orimliga byråkrati och kontroll som präglar jakten på stora rovdjur. I Finland, som också är EU land, startar lodjursjakten utanför renskötselområdet 1 december och myndigheterna gör enbart stickprovskontroll av skjutna djur och skottplatser. Jägarna ombesörjer själva och frivilligt att den flådda kroppen skickas till berörda myndighet för analys. Ingen mikrochipsmärkning krävs heller, se även 6 Kap. 6–7 §.

Om länsstyrelsernas arbetsbelastning ska styra jakttiderna är det hög tid att se över grunderna för svensk rovdjursförvaltning.

Förbundet föreslår jakttid 1 februari- 28 februari i mellersta och södra förvaltningsområdet. I norra förvaltningsområdet tillstyrks Naturvårdsverkets förslag.

Svenska Jägareförbundet

5 Kap.

1 § Förslaget tillstyrks.

2§ Mot bakgrund av att länsstyrelsen inte längre ska godkänna åtelplats är det endast rimligt att sätta avståndskrav till sådant som den enskilda kan förväntas känna till. Viltskådningsplats är inte något som finns utmärkt på karta eller som på annat sätt är kungjort för allmänheten. Sådana platser tenderar snarare att hållas hemliga i syfte att undvika störningar. Viltskådningsplatser bör därför strykas i föreskriften. I den mån det finns en konflikt mellan jaktliga och viltskådarintresset kommer det säkert att kunna lösas lokalt. Jägare har ju trots allt rätt att jaga på marker även om det förekommer viltskådning där såvida inte markägaren undantagit jakt på den platsen/fastigheten.

6 Kap.

2 § Förbundet noterar att NV till stor del överför ansvaret för genomförandet för såväl rapportering, platsundersökning som eftersök till skytten. Förbundet menar att det strider mot de principer som tillämpas vid annan jakt då jaktledaren har det yttersta ansvaret för detta.

Innebär en förskjutning av eftersöksansvaret till varje enskild jägare att denne själv i förväg ska förvissa sig om att det finns eftersökshund att tillgå inom 2 timmar?

3 § Vad är ett jaktområde?

Varför andra regler för varg och järv, juridiskt sorterar de under samma lagstiftning? Förslaget om att ett påskjutet djur som går över till annat jaktområde innebär att samma begränsning av den fortsatta jakten ska gälla även för den som bedriver jakt där. Förbundet anser att denna formulering saknar juridiskt stöd och att formuleringen "annat jaktområde" är direkt felaktig åtminstone i fråga om varg. Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter varg är begränsat till ett utpekade jaktområde (och eventuellt ett reservjaktområde om det införs).

I juridisk mening finns det således endast ett jaktområde, inte flera. För övriga arter medges jakt inom kommun, län eller del av län. I de sammanhangen kan formuleringen "jaktområde" möjligen vara relevant. Men även här uppstår oklarheter vad som egentligen är jaktområdet. Många jägare/markägare jagar t ex älg gemensamt i ett älgjaks område men övrigt vilt enskilt. Vilket är då det jaktområde där jakten enbart får inriktas på det påskjutna djuret?

Förbundet föreslår att 3 § stryks helt. Ett påskjutet djur avräknas omedelbart så snart ett djur är påskjutet. Således ökar inte risken för överskjutning. Att inrikta jakten på det påskjutna djuret är det normala vid all jakt så det behöver inte anges i vare sig föreskrift eller licensjakts beslut. Den föreslagna skrivningen är synnerligen rättsosäker och enskilda personer och jaktledare riskerar att misstänkas för grovt jaktbrott helt utan juridisk grund.

De två första meningarna i 3 § utgår från det jagande jaktlaget vilket åtminstone är en grupp jägare under samma jaktledare som går att peka ut vid varje enskilt tillfälle. Så är inte fallet för begreppet jaktområde. I det fall Naturvårdsverket trots allt väljer att inte stryka 3 § i sin helhet måste därför de två sista meningarna utgå.

Svenska Jägareförbundet

6–7 § Vad är nyttan med den omfattande byråkrati och kontroll som genomförs. Den har nu blivit så omfattande att länsstyrelserna t o m vill ändra på jakttiderna för att de ska hinna med. Art- och habitatdirektivet ställer vissa krav på strikt kontrollerad jakt men att, som vid årets vargjakt i Värmland, ha två heltidsanställda tjänstemän i beredskap i närområdet till jaktområdet och dessutom hyra stugor för att de inte ska behöva resa till och från området, det är varken nödvändigt eller ekonomiskt försvarbart. Dessutom antecknas exakt skottplats, avstånd, flyktsträcka antal skott och alla tänkbara mått från testikelstorlek till svanslängd. Allt detta ger bilden av ett förvaltningssystem som sparat ur fullständigt.

Förbundet har varit i kontakt med finska myndigheter för att utreda hur man gör där i fråga om lodjur. Finska jägare anmäler enbart att de fällt lodjur med tid, plats samt kön och ålder. Skinnen får man behålla och det är frivilligt att skicka in kroppen för obduktion, nästan alla gör det ändå. I Finland görs endast stickprovskontroller av själva jakten på lodjur och skinnen märks inte ens med ett mikrochips.

Svensk rovdjursförvaltning skulle vinna mycket på mindre byråkrati och ge ökat förtroende. Det skulle innebära stora kostnadsbesparingar, ge en sundare syn på rovdjursförvaltningen och för de som ska ta ansvar, människan. Det i sig skulle vara ett viktigt steg till normalisering och ge en grogrund för ökad acceptans.

Kap. Övriga bestämmelser

Notera felaktig numrering, ska vara 7 Kap.

Svenska Jägareförbundet

MIKAEL SAMUELSSON

Mikael Samuelsson
Ledamot Förbundsstyrelsen

GUNNAR GLÖERSEN

Gunnar Glöersen
Rovdjursansvarig